

A névszókhoz járuló jelek

HÁZI FELADAT

Nyelvtankönyv,

96. oldal, 2. feladat

Egészítsd ki a mondatot névmással!

Ezt a képet én / magam festettem.

Mutasd meg, mi a lecke!

Vigyázz magadra / mindenkire / rá!

Valamelyik / néhány / valahány /

minden sportoló megsérült.

HÁZI FELADAT

Nyelvtankönyv,

96. oldal, 3. feladat

Melyik nem névmás? Húzd át!

- **mindig**, mindenki, mindegyik
- akármennyi, **akármiért**, akármelyik
- néhány, **néha**, némelyik
- valamikor, valamilyen, valamekkora
(a valamikor határozószót helyettesít)

HÁZI FELADAT

Nyelvtankönyv,

96. oldal, 4. feladat

Milyen névmásokkal helyettesíthető?

az én kerékpárom - enyém

gyerekek - ők

ötvenedik - hányadik

kék – milyen, ilyen, olyan

főnév

melléknév

NÉVSZÓK

számnév

névmás

A névszókhoz járuló jelek

1. A többes szám jele: -k

Ezek a fiúk elevenek.
Szeretnek elsők lenni.

2. Birtoktöbbesítő jel: -i

A könyvei nehezek.

3. Birtokjel: -é

- **A könyv** Miklós**é**.

4. Fokjelek: -bb,

leg-...-bb,

legesleg-...-bb

- **Középfok: okosa**bb,
- **Felsőfok: legokos**bb,
- **Túlzófok:**
- **legeslegokos**bb

5. Kiemelő jel: -ik

erősebbik,
legerősebbik

6. Birtokos személyjelek –
a) egy birtok

E/1	ház(a) m	falu m	kert(e) m	kör(ö) m
E/2	ház(a) d	falu d	kert(e) d	kör(ö) d
E/3	háza a	faluja	kertje	köre
T/1	házunk	falunk	kertünk	körünk
T/2	ház(a)tok	falutok	kert(e)tek	kör(ö)tök
T/3	házuk	falujuk	kertjük	körük

6. Birtokos személyjelek –
b) több birtok

E/1	házai m	napjai m	kertjei m	körei m
E/2	házai d	napjai d	kertjei d	körei d
E/3	házai	napjai	kertjei	körei
T/1	házai nk	napjai nk	kertjei nk	körei nk
T/2	házai tok	napjai tok	kertjei tek	körei tek
T/3	házai k	napjai k	kertjei k	körei k

Fokozd az okos melléknevet!

alapfok: _____

okos

_____ **fok:** _____

középfok: okosabb

_____ **fok:** _____

felsőfok: legokosabb

Keresd meg a **többes szám
jelét a következő mondatban!**

Ezek a lányok nagyon ügyesek.

Ezek** a lányo**k** nagyon ügyese**k**.**

Nyelvtankönyv, 97. oldal, 2. feladat

Karikázd be a többes számú főneveket!

*török, birtokok, mennék, majmok,
fiókok, kerek, kövek, tollak, festék,
esték, esteledik*

*török, **birtokok**, mennék, **majmok**,
fiókok, kerek, **kövek**, **tollak**, festék,
esték, esteledik*

Milyen jel van a városé szóban?

- a) fokjel**
- b) a többes szám jele**
- c) birtokjel**
- d) birtokos személyjel**
- e) kiemelő jel**

Milyen jel van a **városé** szóban?

a) fokjel

b) a többes szám jele

c) birtokjel

d) birtokos személyjel

e) kiemelő jel

**Elemezd a mondatot! A városé szó
milyen mondatrész szerepét tölti be?**

Az épület a városé.

Mit állítunk? a városé - állítmány

Mi a városé? az épület - alany

Hogyan mondhatjuk rövidebben?

Ez a telefon a barátom telefonja.

Ez a telefon a barátomé.

Bontsd szóelemekre a barátomé szót!

Barát / (o) m / é

**Szótő + előhangzó + birtokos
személyjel + birtokjel**

Milyen jel van a **könyveid** szóban?

- a) fokjel
- b) a többes szám jele
- c) birtokjel
- d) birtokos személyjel
- e) kiemelő jel
- f) birtoktöbbesítő jel

Milyen jel van a **könyveid szóban?**

a) fokjel

b) a többes szám jele

c) birtokjel

d) birtokos személyjel

e) kiemelő jel

f) birtoktöbbesítő jel

„Olvas a nagyobbik, nem ügyelve
másra”

**Mely szóelemek alkotják az
aláhúzott szót?**

- a) szótő + jel + rag**
- b) szótő + jel + jel + rag**
- c) szótő + (kötőhangzó) + jel + jel**

Melyik versből idéztünk? Ki írta?

„Olvas a **nagyobbik, nem ügyelve
másra”**

**Mely szóelemek alkotják az
aláhúzott szót?**

a) szótő + jel + rag

b) szótő + jel + jel + rag

c) szótő + (kötőhangzó) + jel + jel

Arany János: Családi kör

Melyik alak a helyes?

virága vagy virágja

újsága vagy újságja

utóda vagy utódja

Mindkét alakváltozat helyes.

SZÓFAJI ELEMZÉS

**Tied
az
a
műveltség,
amelyet
az
iskolák
nyújtanak.**

SZÓFAJI ELEMZÉS

Tied

birtokos névmás

az

mutató névmás

a

névelő

műveltség,

főnév

SZÓFAJI ELEMZÉS

amelyet

vonatkozó névmás

az

névelő

iskolák

főnév

nyújtanak.

ige

OLVASÓKÖNYV, 54. oldal

Keresd ki Szabó Lőrinc verséből a névszókhoz járuló jeleket, nevezd meg a fajtájukat!

67. A szem örömei

**Szerettem a szép, sima köveket,
köveket**

**nyulak szőrét, a selymes füveket,
nyulak, szőrét, füveket**

**jó agyagot, fűzgaly fehér husát,
husát**

**melyről úgy lejön a bőr, katicák
katicák**

**piros hátát, fekete pettyeit,
hátát, pettyeit**

**elnézni, a halak hogy kergetik
halak**

**egymást a vízben, hogy játszik a nap
az Ipoly tükren s a tükre alatt,
tükren, tükre**

**fecskefű vérét, kutyatej tejét,
vérét, tejét**

**nagy napraforgók oroszlánfejét,
napraforgók, oroszlánfejét
a zizegő szalmavirágokat,
szalmavirágokat
a szomorú és szelíd lányokat,
lányokat
aranyzöld gyíkok lüktető hasát,
gyíkok, hasát**

**gőz fátylait, felhők habtorlaszát,
fátylait, felhők, habtorlaszát
a lepkéket, s nagyon a pókokat
lepkéket, pókokat
s csöves vagy napernyős hálóikat,
hálóikat
s legjobban azokat a perceket,
legjobban, azokat, perceket
amikor nem tudtam, hogy mit
teszek.**

- **II. JEL:** Módosítja a szó jelentését.
- **a) Névszókhoz járuló:**
- **többes szám: -k (könyvek)**
- **birtoktöbbsítő jel: -i, -ei, -jei, -ai, -jai (könyvei)**
- **birtokos személyjelek:**
- **-m (könyvem)**
- **-d (könyved)**
- **-a, -e, -ja, -je (könyve)**
- **-unk, -ünk (könyvünk)**
- **-tok, -tek, -tök (könyvetek)**
- **-uk, -ük, -juk, -jük (könyvük)**

- **birtokjel: -é (Miklósé)**
- **középfok: -bb (kisebb)**
- **felsőfok: leg-...-bb (legkisebb)**
- **túlzófok: legesleg-...-bb (legeslegkisebb)**
- **b) Igékhez járuló:**
- **feltételes mód: -na, -ne, -ná, -né (kapna, merne, kapná, merné)**
- **felszólító mód: -j (írd, nézz, moss, eddz, mássz, higgy)**
- **múlt idő: -t, -tt (írt, olvasott)**

HÁZI FELADAT

Nyelvtankönyv,

99. oldal, 5. feladat